

**ЕЛЕКТРОННИЙ ЖУРНАЛ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ СЛУХАЧІВ ЯК ЗАСІБ
РАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ОБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ**

Євгеній Абросімов

магістрант

факультет управління, адміністрування та інформаційної діяльності

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Науковий керівник – доц. Мізюк В. А.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» основними завданнями вищого навчального закладу є провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними спеціальностями (розділ VI, ст. 26, п. 1). Діяльність вищого навчального закладу провадиться на принципах автономії та самоврядування (розділ VI, ст. 32, п. 1), вищі навчальні заклади мають право самостійно визначати форми навчання та форми освітнього процесу, самостійно розробляти та запроваджувати власні програми освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (розділ VI, ст. 32, п. 1). Останнім часом на сайтах окремих навчальних закладів з'являється все більше описів, інструкцій та нормативних документів, які дають уявлення про алгоритми, особливості та результати застосування електронних журналів обліку успішності студентів [2-5]. Перевірка й оцінювання знань і умінь студентів є невід'ємною умовою кредитно-трансферної системи.

Слід зазначити, що дана система включає обов'язкове оцінювання знань студентів на кожному практичному занятті, а враховуючи збільшення їх числа з кожним роком, це зумовлює значне посилення навчального навантаження на науково-педагогічний склад як при підготовці до поточних занять, так і до підсумкових модульних контролів. Адже, окрім контролю підготовки навчально-матеріальної бази, консультативної роботи, викладач повинен здійснювати розрахунки балів за поточну успішність як за національною шкалою, так і за шкалою Європейської кредитно-трансферної системи ECTS (European Credit Transfer System).

Результати аналізу наукових джерел із проблеми, дослідження, а також узагальнення емпіричного досвіду раціоналізації обліку успішності студентів засвідчують, що для впровадження нових моделей навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі мають значення інноваційні технології їх забезпечення та також автоматизація цього процесу з використанням спеціалізованого програмного забезпечення. На багатьох сайтах навчальних закладів представлено описи, вимоги, інструкції та деякі нормативні документи, особливості та результати застосування програмних навчальних продуктів, які можна вважати електронними журналами успішності. Очевидним є обмежена кількість публікацій, які б розкривали досвід ефективності використання електронних журналів обліку успішності. Окремі проблеми розглядають А. Муратов, Т. Шалкіна, О. В. Діденко та Д. А. Купрієнко.

Мета статті – висвітлення функціональних особливостей електронного журналу обліку успішності слухачів, необхідного у професійній підготовці студентів для раціоналізації навчально-виховного процесу, зокрема більш ефективного використання робочого часу навчально-педагогічний склад (НПС).

Інформатизація освіти, розвиток сучасного навчального процесу на основі впровадження інформаційних технологій, методів інтерактивного навчання і нових напрямків самостійної роботи студентів, впровадження компетентнісного підходу спрямовані на підготовку фахівців відповідно до вимог освітніх стандартів 21 століття. У процес навчання впроваджуються нові методи і прийоми, в тому числі модульно-рейтингова система навчання, яка дозволяє відстежувати рівень засвоєння матеріалу. Для виховання інформаційної культури і для отримання необхідних для студента загальнокультурних і професійних компетенцій стали використовуватися інформаційні, хмарні і інтернет-технології. Для викладача, вирішального завдання об'єктивної оцінки навчальних досягнень студента, важливими елементами сучасного навчального процесу стали методи комп'ютерного тестування, бально-рейтингова система оцінювання і система залікових одиниць ECTS. Ці системи дозволяють сьогодні реалізовувати комплексний підхід до навчання у вузі. Ефективне використання цих систем буде ефективно тільки тоді, коли будуть використовуватися нові технології – наприклад такі як електронний журнал.

Актуальність розробки і застосування в вузі електронного журналу визначається такими факторами:

1. Впроваджуючи бально-рейтингові системи багато вузів в явному вигляді вимагають від викладачів використовувати журнали успішності (електронні журнали) як інструмент кількісної оцінки знань, навичок і умінь студентів.

2. Вимоги до рівня підготовки студентів і процедури їх оцінки повинні бути відкритими і зрозумілими для студентів, їх батьків та майбутніх роботодавців.

3. Перехід від разових іспитів в кінці навчального курсу до оцінки навчальних досягнень студента на всіх проміжних етапах навчання істотно підвищить об'єктивність оцінки цих досягнень.

Єдиних рекомендацій і вимог до електронних журналів у сфері вищої професійної освіти немає і тому в вузах використовуються різні підходи до організації поточного контролю успішності студентів і різні за складом і функцій інформаційні системи, що дають студентам і їх батькам інформацію по успішності. Проаналізувавши різні наукові джерела та досвід щодо автоматизації обліку успішності з використанням сучасних технологій навчання, можна сформулювати певні вимоги до електронного журналу обліку успішності:

- відповідність структурі і змісту прийнятого в технікумі друкованого варіанту журналу;

- можливість подальшого вдосконалення та адаптації електронного журналу обліку успішності;

- необхідність мінімальних навичок роботи ПК, використання поширеного в навчальному закладі програмного забезпечення;

- простота у використанні за розрахунковими формулами, прогнозування результатів навчання;

- автоматичне проведення всіх розрахункових операцій;

- використання візуальних ефектів для покращення сприйняття й аналізу;

У результаті аналізу наукових джерел та досвіду НПС стосовно цього аспекту було зроблено такі висновки:

1. Упровадження нових моделей навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, як правило, супроводжуються різноманітними інноваційними технологіями їх забезпечення;

2. Раціоналізація роботи НПС щодо опрацювання результатів навчальної діяльності може здійснюватися за рахунок автоматизації цього процесу з використанням спеціалізованого програмного забезпечення та ЕОМ як в автономному (локальному) варіанті, так і в режимі он-лайн (через відомчі мережі або Інтернет).

3. На основі електронних систем і журналів можна будувати інноваційні технології мотивації до навчальної діяльності слухачів (курсантів, студентів).

У результаті аналізу наукових джерел, досвіду НПС щодо автоматизації обліку успішності сформовано основні вимоги до електронного журналу (ЕЖ):

1. об'єктивність і неупередженість – відповідність основній структурі та змісту діючого в академії друкованого варіанту журналу;

2. гнучкість – можливість подальшого вдосконалення й адаптації до особливостей робочої навчальної програми з навчальної дисципліни безпосередньо кінцевими користувачами;

3. доступність – повинен бути безкоштовний для користувачів, потребувати мінімальні вимоги щодо параметрів ПК і навичок роботи НПС, побудований на базі поширеного в академії програмного забезпечення;

4. зручність – повинен бути простим у використанні, зрозумілим за логікою розрахункових формул;

5. захищеність – передбачати захист від змін окремих комірок та аркушів.

Досягти найбільш повній відповідності висунутим вимогам стало можливим шляхом розробки журналу у форматі електронних таблиць MS Excel. Книга містить в собі титульну сторінку та сторінки для кожної навчальної дисципліни окремо (*мал. 1*).

Группа 64	
Предметы	
Предмет 1	Перейти
Предмет 2	Перейти
Предмет 3	Перейти
Предмет 4	Перейти
Предмет 5	Перейти
Предмет 6	Перейти
Календарно тематические планы	
Отчет по часам	Перейти
Отчет по успеваемости	Перейти

Мал.1. Приклад титульного аркушу електронного журналу обліку успішності слухачів (курсантів, студентів) університету.

Також електронний журнал містить сторінки:

- з обліку успішності з предмету;
- звіт з кількістю проведених часів;
- звіт з успішності студентів.

Отже, у роботі висвітлено основні результати проведеного дослідження щодо розробки ЕЖ. Поданий матеріал надає можливість оцінити основні переваги та недоліки роботи з електронною версією журналу на відміну від традиційного (паперового).

Переваги:

- оперативне отримання відомостей щодо поточної успішності та рейтингу слухачів (курсантів, студентів), а також даних щодо відвідування занять;
- можливість висвітлення результатів за допомогою мультимедійного обладнання;
- виключення помилки викладача при проведенні розрахунків;
- низькі вимоги до технічних і програмних засобів для ведення ЕЖ: ЕОМ з Windows 95 та вище, MS Excel 5.0 і вище;
- можливість та зручність ведення електронного архіву журналів на кафедрі.

Недоліки:

- одноразова працездатність адаптування початкової форми ЕЖ до робочої навчальної програми дисципліни визначається складністю структури навчальної дисципліни і потребує певних умінь роботи з програмним забезпеченням MS Excel;
- необхідність ведення двох копій журналу обліку успішності – в електронній та традиційній формі;
- залежність від рівня комп'ютерної грамотності НПС;
- залежність від наявності ЕОМ з відповідним програмним забезпеченням і від забезпечення електроживлення.

Отже можна зробити висновки, що створена версія електронного журналу може використовуватися в навчальних закладах як основний журнал ведення успішності слухачів як засіб раціоналізації інформаційних зв'язків об'єктів навчального процесу, але обов'язково наші подальші дослідження у впровадженні інноваційних технологій у навчально-виховний процес повинно стосуватися саме вивченню і доцільності розробки та впровадження мереженої версії саме електронного журналу на основі відомчої локальної мережі або Інтернету, а також обов'язкові розробки інструкції щодо ведення та обґрунтування основної методики виведення комплексної оцінки на заняттях

Література:

1. Уокенбах Дж. Microsoft Excel 2013. Библия пользователя / Дж. Уокенбах. – М. : ООО «И.Д. Вильямс», 2015. – 928 с
2. Система компьютерного управления университетом / Е. А. Лавров, А. В. Клименко, М. В. Палт, Ю. В. Трубников. – М. : МГУ им. М. В. Ломоносова, ТЕИС, 2012. – 86 с.
3. Электронный журнал E-journal. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://e-journal.com.ua/>.
4. Электронный журнал Программный модуль «ПС- Журнал успеваемости_Web». – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://kneu.edu.ua/ua/University/control_center/center_aay/viddil_avtonomatyzzacii_upravlinnja_navchalnym_process.

5. Діденко О. В. Електронний журнал обліку успішності слухачів (курсантів, студентів) як засіб раціоналізації навчально-виховного процесу / О. В. Діденко, Д. А. Купрієнко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – № 3.

ОРГАНІЗАЦІЯ ГУРТКА З РОБОТОТЕХНІКИ ЯК ПЕРЕДУМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ STEM-ОСВІТИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Іван Арсеньєв

студент IV курсу

факультет управління, адміністрування та інформаційної діяльності

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Науковий керівник – доц. Мізюк В. А.

Як прогнозують вчені-футурологи, XXI століття стане століттям розвинених інформаційних технологій, глобальної комп'ютеризації виробництва, широкого використання мікроелектроніки [1]. Час швидких змін у соціально-економічних умовах змінює і задачі в освітній сфері. Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти України на 2012-2021 роки, Рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 21.01.2016 «Про форсайтсоціо-економічного розвитку України на середньострокових (до 2020 року) і довгострокових (до 2030 року) часових горизонтах (в контексті підготовки людського капіталу) та інших нормативних документів одним із напрямів стратегічної спрямованості школи XXI століття має стати підготовка молодого покоління, яке має орієнтуватися у найновіших досягненнях науки, техніки, технологій, володіти досвідом творчої діяльності, вміти осмислено, продуктивно і творчо реалізувати знання на практиці.

Як було наголошено у загальних підсумках Першого українського форуму інноваційних технологій InnoTechUkraine 2015, «...освіта має стимулювати інтерес дітей і молоді до сфери інновацій і високих технологій, сприяти залученню талановитих дітей і молоді до науково-технічної творчості, сприяти підвищенню престижу технічних професій у суспільстві» [3]. Провідними напрямками діяльності визначено дослідницьку роботу в галузі інженерії, технічних наук, технологій, робототехніки.

Сьогодні в Україні вже зроблено перші кроки впровадження системи навчання STEM. Поступово збільшується поінформованість учителів і учнів зі STEM-галузей і професій шляхом впровадження міждисциплінарних курсів у навчальному процесі загальноосвітніх і позашкільних закладів з акцентом на застосування STEM-предметів (Гончарова Н., Іванко С., Кіньков Ю., Коршунова О., Кушнір Н., Лозова О., Патрикеева О. та ін.), проводяться вебінари практичні конференції [4] з питань впровадження STEM-освіти у навчальний процес як реалізація «Плану заходів щодо впровадження STEM-освіти в Україні на 2016-2018 роки», затвердженого Міністерством освіти і науки України 05.05.2016 року [5].